

ДЕРЖАВНА
СЛУЖБА
ЯКОСТІ ОСВІТИ
УКРАЇНИ

Розбудова в Україні системи забезпечення якості освіти

Юрій Вергун,
директор департаменту
інституційного аудиту
Державної служби якості освіти України

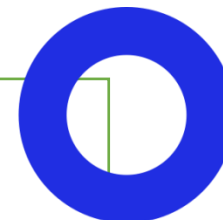

Система забезпечення якості освіти:

система забезпечення якості в закладах освіти
(внутрішня)

система зовнішнього забезпечення якості освіти
(інституційний аудит, моніторинг, сертифікація
вчителів, акредитація освітніх програм)

система забезпечення якості в діяльності органів
управління, що здійснюють зовнішнє забезпечення
якості освіти

ДЕРЖАВНА
СЛУЖБА
ЯКОСТІ ОСВІТИ
УКРАЇНИ

Система забезпечення якості освіти

Керівник закладу освіти –

затверджує положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в ЗЗСО, забезпечує її створення та функціонування

Органи місцевого самоврядування –

відповідають за забезпечення якості освіти на відповідній території

Державна служба якості освіти –

надає рекомендації, здійснює інституційний аудит

ДЕРЖАВНА
СЛУЖБА
ЯКОСТІ ОСВІТИ
УКРАЇНИ

**Методичні рекомендації з питань формування
внутрішньої системи забезпечення якості освіти у
закладах:**

дошкільної освіти

наказ Державної служби якості освіти
України від 30.11.2020 № 01-11/71

загальної середньої освіти

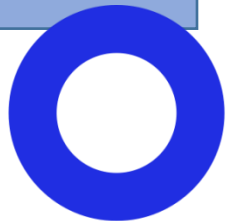
наказ МОН від 30.11.2020 № 1480

позашкільної освіти

наказ Державної служби якості освіти
України від 07.12.2020 № 01-11/78

професійної (професійно-технічної) освіти

наказ МОН від 06.05.2021 № 509

ДЕРЖАВНА
СЛУЖБА
ЯКОСТІ ОСВІТИ
УКРАЇНИ

Принципи формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти («ДСТУ ISO 9000:2015»)

1. Орієнтація на замовника (батьків або законних представників дітей), завоювання їхньої довіри

2. Лідерство

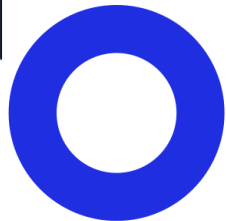
3. Задіяння усіх працівників до досягнення цілей закладу освіти

4. Взаємопов'язаність процесів діяльності закладу освіти

5. Зорієнтованість на поліпшення показників освітнього процесу

6. Прийняття рішень на підставі фактичних даних та розуміння причинно-наслідкових зв'язків та можливих непередбачених наслідків

7. Взаємодія зі всіма своїми зацікавленими сторонами, щоб оптимізувати їхній вплив на дієвість закладу освіти

Внутрішня система забезпечення якості освіти може включати: (ч. 3 ст. 41 ЗУ «Про освіту»)

- ✓ стратегію (політику) та процедури забезпечення якості освіти
- ✓ систему та механізми забезпечення академічної доброчесності
- ✓ оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти
- ✓ оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної (науково-педагогічної) діяльності педагогічних та науково-педагогічних працівників
- ✓ оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти
- ✓ забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти
- ✓ забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти
- ✓ створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування

Оцінювання
освітнього
середовища

Оцінювання
діяльності
педагогічних
працівників

Система
оцінювання
здобувачів освіти

Оцінювання
управлінської
діяльності

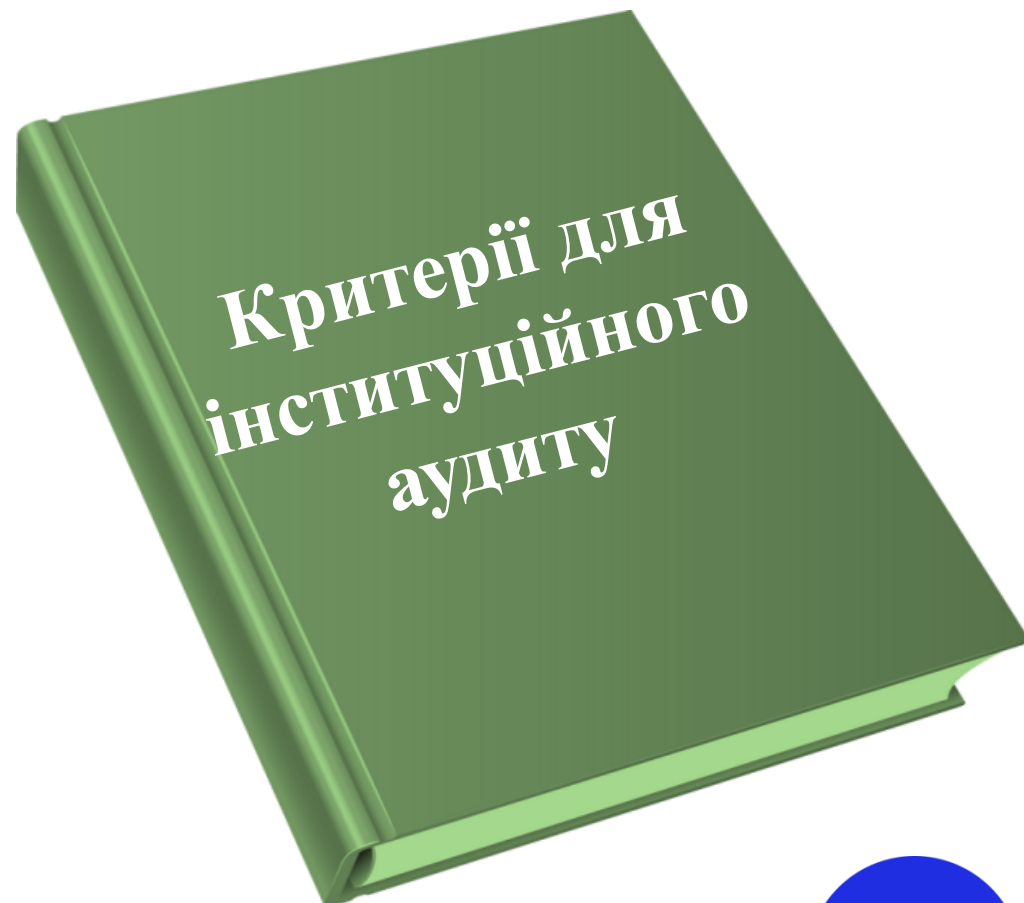

Оцінювання освітніх та управлінських процесів ЗЗСО

ДЕРЖАВНА
СЛУЖБА
ЯКОСТІ ОСВІТИ
УКРАЇНИ

Структура:

Розділ I. Розбудова внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі

- ✓ Розроблення стратегій і процедур
- ✓ Самооцінювання
- ✓ Як планувати подальший розвиток

Розділ II. Методи збору інформації

- ✓ Вивчення документації
- ✓ Опитування
- ✓ Спостереження

Розділ III. Напрями самооцінювання освітньої діяльності

- ✓ Освітнє середовище закладу освіти
- ✓ Система оцінювання здобувачів освіти
- ✓ Оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників
- ✓ Управлінські процеси закладу освіти

Зразки інструментарію

- ✓ анкети
- ✓ форми спостереження
- ✓ запитання для самоаналізу

АБЕТКА ДЛЯ ДИРЕКТОРА

Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти

Хто може використовувати?

- ✓ Керівники, заступники керівників закладів освіти
- ✓ Педагогічні працівники
- ✓ Органи місцевого самоврядування, засновники закладів освіти

Абетка для директора

2-е видання

Курс триває чотири тижні та складається з **11 модулів**:

- ❑ Як якість освіти залежить від якості освітньої діяльності школи?
- ❑ Як функціонує внутрішня система забезпечення якості освіти?
- ❑ Чому важливо синхронізувати інституційний аудит і самооцінювання закладу освіти?
- ❑ Як оцінити школу об'єктивно під час самооцінювання?
- ❑ Як перетворити слабкі сторони на сильні та визначити зону росту закладу?
- ❑ Яку роль у забезпеченні якості освіти відіграє освітня програма?
- ❑ Як керівнику стати лідером у своєму закладі?
- ❑ Як освітнє середовище впливає на якість освіти?
- ❑ Яка роль у забезпеченні якості освіти покладається на вчителя?
- ❑ Як створити прозору та справедливую систему оцінювання навчальних досягнень учнів?

ДЕРЖАВНА
СЛУЖБА
ЯКОСТІ ОСВІТИ
УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНА
СЛУЖБА
ЯКОСТІ ОСВІТИ
УКРАЇНИ

MCFR
Цифрове видавництво

ВГО «Асоціація працівників
дошкільної освіти»

Електронний poradник
для директора ЗДО

**ЯК СТВОРИТИ ВНУТРІШНЮ
СИСТЕМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ОСВІТИ**

СТВОРЕНО У МЕЖАХ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНО-ГРОМАДСЬКОГО ПАРТНЕРСТВА

Кожен керівник і педагогічний колектив дитячого садка, його засновник мають прагнути створити якісний заклад дошкільної освіти.

Для Державної служби якості освіти це те місце, де:

- *дитина почувається радісною і щасливою;*
- *розвиваються і розкриваються її здібності й таланти.*

А це залежить від багатьох чинників:

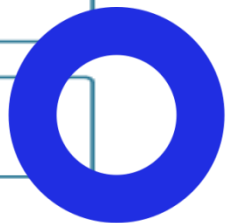
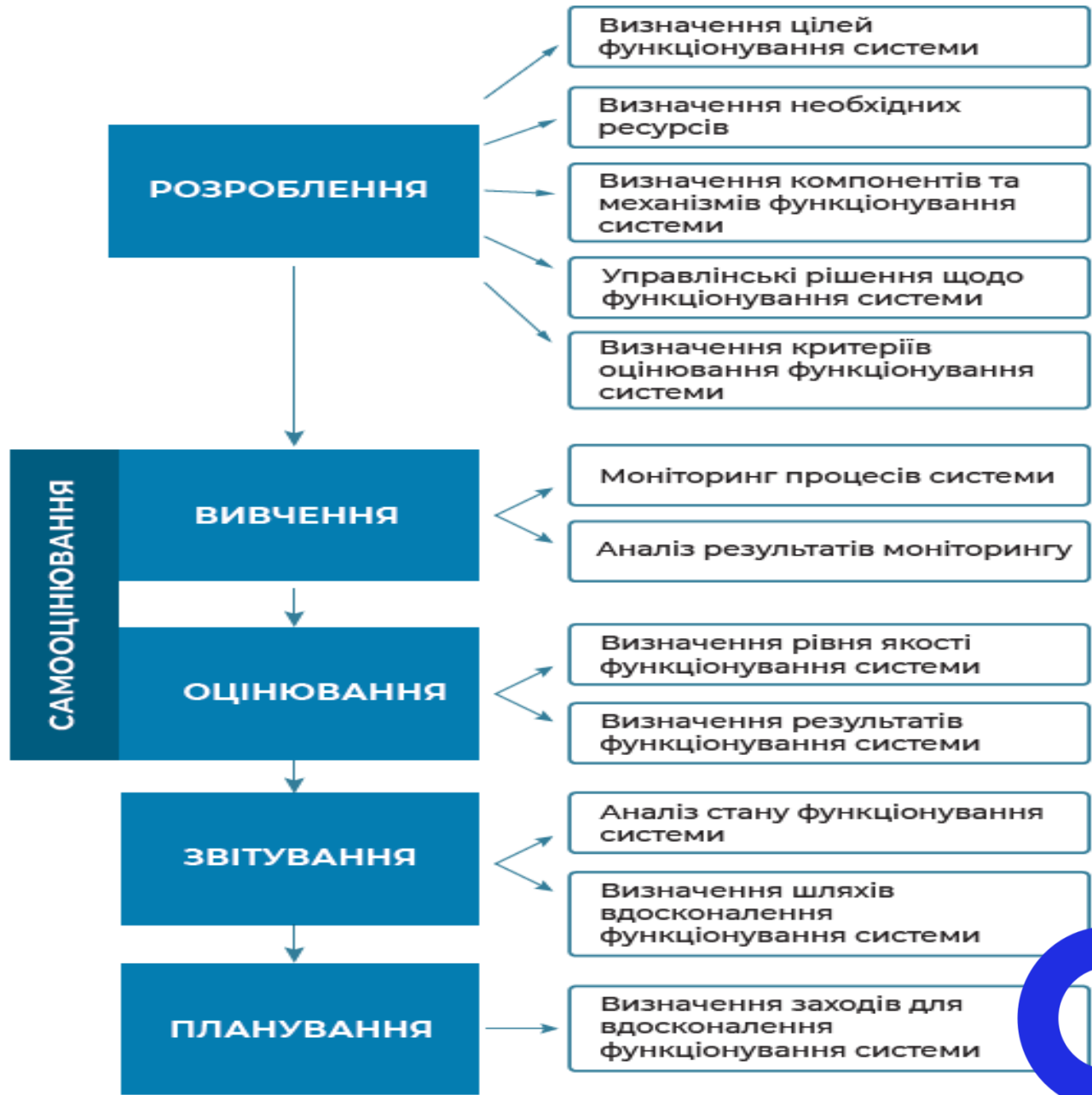
- *професійних працівників, які добре знають свою справу і люблять дітей;*
- *безпечного та розвивального освітнього середовища;*
- *ефективно налагодженого освітнього й управлінського процесів.*

ДЕРЖАВНА
СЛУЖБА
ЯКОСТІ ОСВІТИ
УКРАЇНИ

Етапи розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти

ВКЛЮЧАЄ:

- механізми забезпечення академічної доброчесності;
 - порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності;
 - види академічної відповідальності педагогічних працівників та учнів за конкретні порушення академічної доброчесності
- (ч. 2 ст. 42 ЗУ “Про повну загальну середню освіту”)

Варто передбачити:

*Політику і
процедури
вивчення освітніх
і управлінських
процесів*

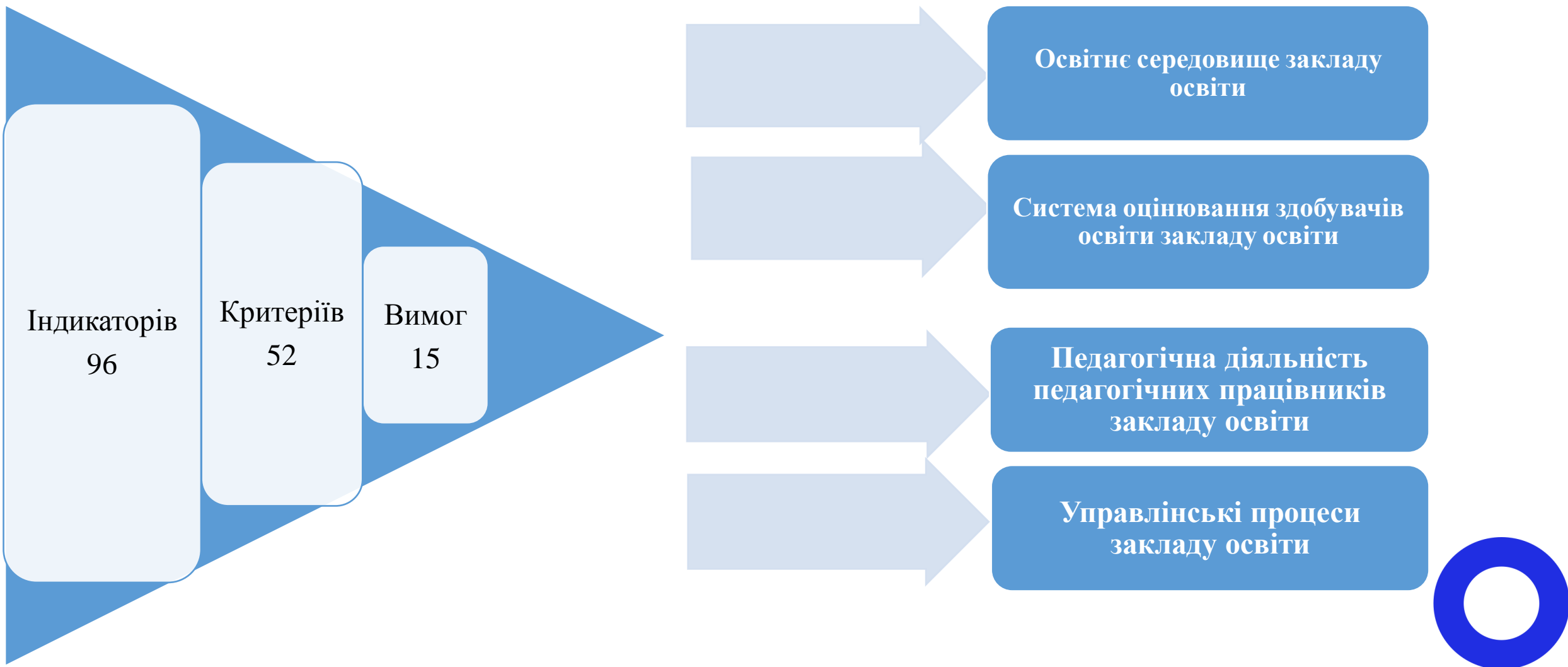
*Критерії та
індикатори для
самооцінювання
освітніх і
управлінських
процесів*

*Методи збору
інформації,
інструментарій
для
самооцінювання*

Самооцінювання освітніх і управлінських процесів ЗЗСО

Що потрібно узгодити з учасниками освітнього процесу для проведення самооцінювання:

Склад робочої групи

Самооцінювання: що вивчати і з якою періодичністю?

Кого залучати до процесу самооцінювання якості освітньої діяльності закладу?

У які терміни відбувається самооцінювання якості освітньої діяльності?

Узагальнення результатів вивчення освітньої діяльності закладу та визначення рівня якості

Моделі самооцінювання якості освітньої діяльності та управлінських процесів

1. Щорічне комплексне самооцінювання

(за напрямками, що визначені
у додатку до Порядку та/або
Положенні про внутрішню
систему)

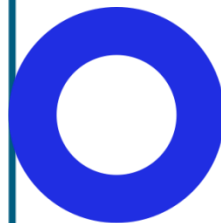
**3. Щорічне комплексне
самооцінювання за рівнями
освіти** (початкова, базова,
профільна) **чи філіями опорного
закладу освіти**

**2. Щорічне самооцінювання за
певними напрямками діяльності
та періодично – комплексне
самооцінювання**

Модель	Сильні сторони	Слабкі сторони
Комплексне самооцінювання	<i>вивчається і оцінюється вся система</i>	<i>потребує значної кількості часу та ресурсів</i>
Самооцінювання за окремими напрямками діяльності	<i>дозволяє глибше вивчити та оцінити якість освітньої діяльності за обраним напрямом/ обраними напрямками</i>	<i>не простежуються зміни по інших напрямках, що може знизити якість освітньої діяльності в цілому</i>
Самооцінювання за освітніми рівнями	<i>дозволяє врахувати особливості початкової, базової та старшої школи</i>	<i>не простежуються особливості системи освітньої діяльності закладу в цілому</i>

Можлива модель самооцінювання

Методи збору інформації

Опитування
(інтерв'ю,
анкетування)

Спостереження
(освітнє
середовище,
навчальні
заняття)

Вивчення
документації

ДЕРЖАВНА
СЛУЖБА
ЯКОСТІ ОСВІТИ
УКРАЇНИ

Узагальнена таблиця критеріїв, індикаторів та інструментарію
для оцінювання освітніх і управлінських процесів ЗЗСО та
внутрішньої системи забезпечення якості освіти
(витяг із таблиці)

Критерії оцінювання	Індикатори оцінювання	Методи збору інформації	Інструментарій, що буде використано для оцінювання	Результати оцінювання			
				В	Д	ВП	Н
1	2	3	4				
Напрямок оцінювання II. Оцінювання здобувачів освіти							
Вимога 2.3 Спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання							
2.3.2. Заклад освіти забезпечує самооцінювання та взаємооцінювання здобувачів освіти	2.3.2.1. Учителі в системі оцінювання навчальних досягнень використовують прийоми самооцінювання та взаємооцінювання здобувачів освіти	2.3.2.1. Спостереження (навчальне заняття). Опитування (інтерв'ю із заступником керівника, анкетування здобувачів освіти, педагогічних працівників)	1. Форма спостереження за навчальним заняттям (питання 7 п. 3). 2. Перелік питань для інтерв'ю із заступником керівника (п. 21). 3. Анкета для учня/учениці (п. 25). 4. Анкета для педагогічних працівників (п. 7)		+	+	

Самооцінювання ВИМОГИ/ПРАВИЛА

ОРІЄНТОВАНІ РІВНІ ОЦІНЮВАННЯ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ ЩОДО ДОТРИМАННЯ ВИМОГИ/ПРАВИЛА ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНИХ І УПРАВЛІНСЬКИХ ПРОЦЕСІВ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ ТА ВНУТРІШНЬОЇ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Рівні оцінювання якості освітньої діяльності ЗЗСО			
Перший (високий)	Другий (достатній)	Третій (вимагає покращення)	Четвертий (низький)
4. Управлінські процеси закладу освіти			
4.2. Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм			
<p>4.2.1. Практично всі учасники освітнього процесу задоволені загальним психологічним кліматом у закладі освіти.</p> <p>Керівництво закладу освіти доступне для спілкування з учасниками освітнього процесу, представниками місцевої громади, в тому числі завдяки використанню сучасних засобів комунікації.</p> <p>Керівництво закладу вчасно розглядає звернення учасників освітнього процесу, оперативно та ефективно їх вирішує. Вживає відповідних заходів реагування та здійснюється аналіз дієвості вжитих заходів.</p> <p>4.2.2. Заклад освіти розміщує повну та актуальну інформацію, забезпечує змістовне наповнення та регулярне оновлення інформаційних ресурсів закладу освіти (інформаційні стенди, сайт закладу освіти, сторінки у соціальних мережах).</p>	<p>4.2.1. Переважна більшість учасників освітнього процесу задоволені загальним психологічним кліматом у закладу освіти.</p> <p>Керівництво закладу освіти доступне для спілкування з учасниками освітнього процесу, представниками місцевої громади в дні прийому громадян.</p> <p>Керівництво закладу освіти вчасно розглядає звернення учасників освітнього процесу та вживає відповідних заходів реагування.</p> <p>4.2.2. Заклад освіти забезпечує змістовне наповнення та вчасне оновлення інформаційних ресурсів закладу (інформаційні стенди, сайт закладу освіти)</p>	<p>4.2.1. Близько половини учасників освітнього процесу задоволені загальним психологічним кліматом у закладі освіти.</p> <p>Спілкування учасників освітнього процесу, представників місцевої громади з керівництвом закладу освіти зводиться до листування. У закладі освіти звернення учасників освітнього процесу розглядаються з порушенням встановлених термінів та /або частина звернень залишається без розгляду.</p> <p>4.2.2. Заклад освіти забезпечує змістовне наповнення та вчасне оновлення інформаційних ресурсів закладу (інформаційні стенди, сайт засновника).</p>	<p>4.2.1. Більшість учасників освітнього процесу не задоволені загальним психологічним кліматом у закладі освіти.</p> <p>У закладі освіти практично не забезпечується доступ учасників освітнього процесу та представників місцевої громади до спілкування з керівництвом.</p> <p>Заклад освіти не реагує на звернення учасників освітнього процесу.</p> <p>4.2.2. Заклад практично не поширює інформацію про свою діяльність.</p>

Рівні оцінювання якості освітньої діяльності

Високий (перший)

4 бали:
у всіх випадках,
описаних
вербально, або
у **76% – 100%**
при
математичному
обрахунку

Достатній

(другий) 3 бали:
спостерігається у
більшості випадків,
описаних
вербально, або
51% – 75% при
математичному
обрахунку

Вимагає покращення

(третій) 2 бали:
спостерігається у
поодиноких
випадках або від
26% до 50% при
математичному
обрахунку

Низький

(четвертий) 1 бал:
випадки не
спостерігаються/норма
законодавства не
дотримується або до **25%**
при математичному
обрахунку

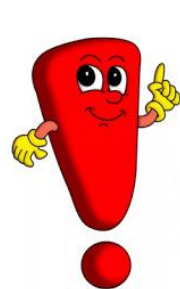

ДЕРЖАВНА
СЛУЖБА
ЯКОСТІ ОСВІТИ
УКРАЇНИ

Обговорення результатів щорічного самооцінювання

Розглянуто та схвалено

До
уваги
батьків

Обговорення

- визначення шляхів удосконалення освітніх і управлінських процесів
- розбудова внутрішньої системи забезпечення якості освіти
- планування роботи на наступний навчальний рік
- внесення змін до стратегії розвитку закладу освіти
- прийняття інших управлінських рішень

ДЕРЖАВНА
СЛУЖБА
ЯКОСТІ ОСВІТИ
УКРАЇНИ

Щорічний звіт про проведення самооцінювання освітніх і управлінських процесів

- Складова частина річного звіту керівника про діяльність закладу освіти
- Оприлюднюється на сайті ЗЗСО (у разі його відсутності – сайті засновника)

(частина друга статті 30 Закону України «Про освіту»)

ДЕРЖАВНА
СЛУЖБА
ЯКОСТІ ОСВІТИ
УКРАЇНИ

Зовнішнє
оцінювання

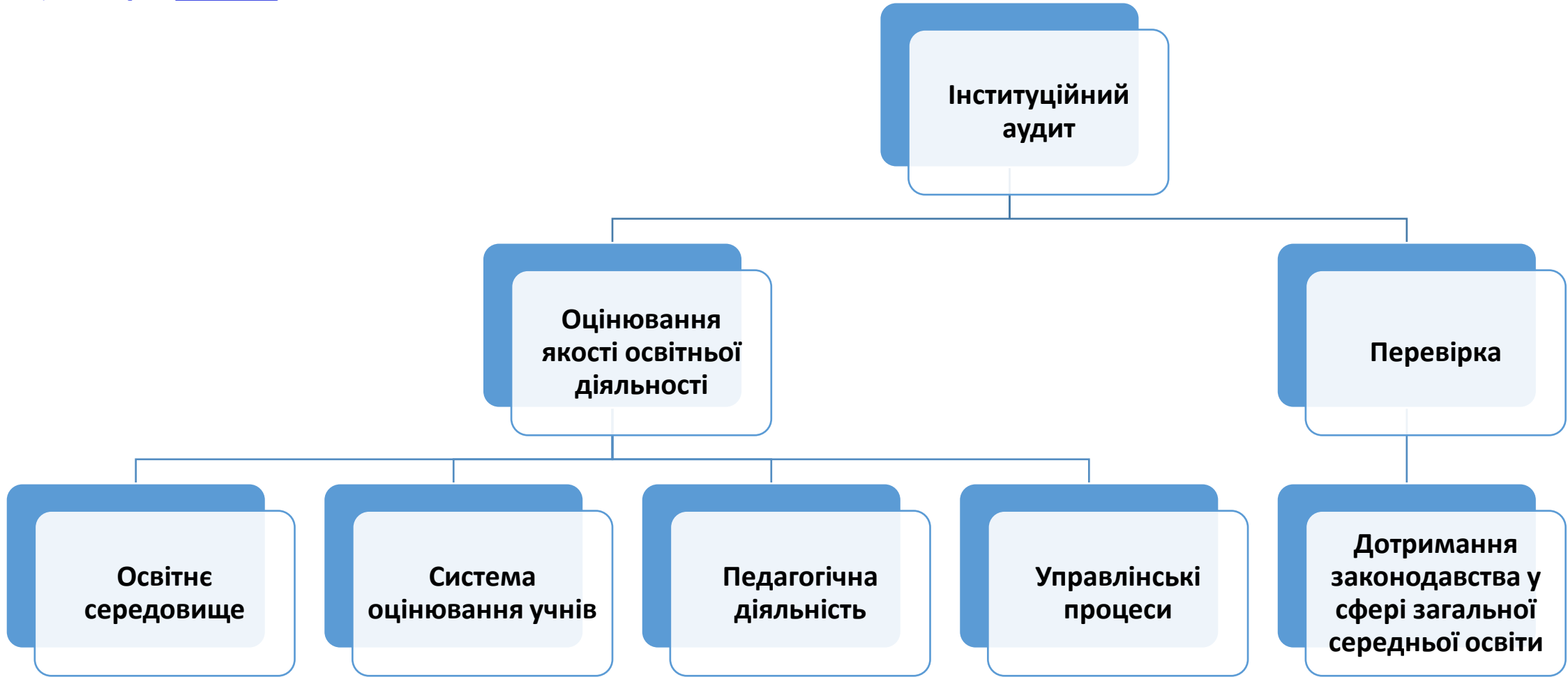

Самооцінювання

ДЕРЖАВНА
СЛУЖБА
ЯКОСТІ ОСВІТИ
УКРАЇНИ

ОСНОВНІ ВІДМІННОСТІ ІНСТИТУЦІЙНОГО АУДИТУ ВІД ДЕРЖАВНОЇ АТЕСТАЦІЇ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Інституційний аудит

1. Здійснюється **незалежними органами та організаціями**

(ДСЯО, її територіальними органами, акредитованими фаховими громадськими об'єднаннями, іншими юридичними особами, які проводили громадську акредитацію закладу освіти), що дає можливість:

- *об'єктивно оцінити діяльність закладу освіти;*
- *забезпечити дотримання засад державної політики у сфері освіти щодо інституційного відокремлення функцій контролю (нагляду) та функцій забезпечення діяльності закладів освіти*

Державна атестація

1. Проводилася **місцевими органами управління освітою**, у сфері управління яких перебували заклади освіти, що унеможливило об'єктивну оцінку їх діяльності

ОСНОВНІ ВІДМІННОСТІ ІНСТИТУЦІЙНОГО АУДИТУ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

ВІД ДЕРЖАВНОЇ АТЕСТАЦІЇ

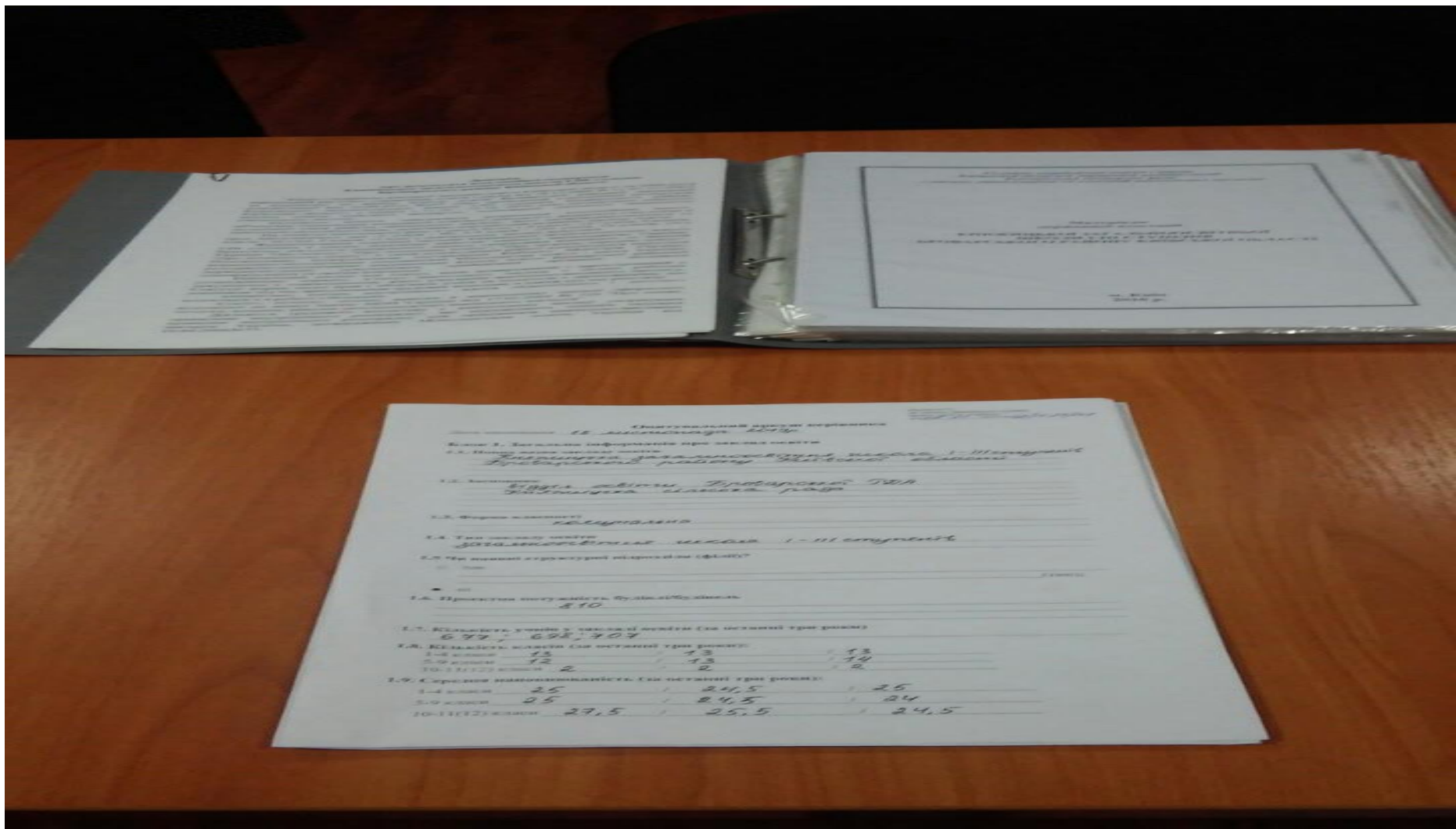
Інституційний аудит	Державна атестація
<p>2. Використання уніфікованих інструментів та процедур проведення</p>	<p>2. Відсутність чітких вимог до процедур, інструментів та критеріїв для проведення атестаційної експертизи</p>
<p>3. Дієвість, оскільки за результатами проведення надаються висновок про якість:</p> <ul style="list-style-type: none">- освітньої діяльності закладу освіти;- внутрішньої систему забезпечення якості освіти;- рекомендації щодо вдосконалення діяльності закладу освіти	<p>3. Надані атестаційною комісією рекомендації лише враховувалися при проведенні перевірки (інспектування) навчального закладу з питань, пов'язаних з навчально-виховною діяльністю</p>

ДЕРЖАВНА
СЛУЖБА
ЯКОСТІ ОСВІТИ
УКРАЇНИ

Матеріали за результатами проведення інституційного аудиту та державної атестації

ДЕРЖАВНА
СЛУЖБА
ЯКОСТІ ОСВІТИ
УКРАЇНИ

Відгук Оксани Олійник – директора Княжицької ЗОШ І-ІІІ ст.

Оксана Олійник сейчас 😊 щаслива с Татьяной Мерщій и ещё 6.

29 ноября в 21:39 · 🌐

Інституційний аудит Княжицької ЗОШ І-ІІІ ступенів успішно завершений!

Ми не просто розірвали плинність рутини, але занурилися у глибини розуміння себе як важливого механізму, як віолончель, що зазвучала інакше - глибше та якісніше, від вправних рук майстра.

Від початку ми не знали чого очікувати. Навіть не сподівалися на визнання, але твердо вирішили спробувати.

І нам вдалося!

Завжди є речі, за які хочеться подякувати:

- за професійне менторство та об'єктивну оцінку роботи закладу аудиторів;
- за відданість своїй праці та прагнення бути кращими колегам;
- за довіру та підтримку батькам;
- за прагнення бути успішними та щасливими наших учнів.

Найголовніше, щоб у кожного з нас було якомога більше речей за які можна подякувати.

Аудиту не треба боятись, йому потрібно довіряти, якщо хочете мати успішний заклад! Ми ризикнули і виграли! Сміліше, це захоплює!

[Показать перевод](#)

